

СТАНОВИЩЕ

1. Обща информация

Изготвил становището:

проф. д-р Николай Запринов Арабаджийски – щатен преподавател в департамент "Публична администрация" на Нов български университет, хабилитиран преподавател в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, по професионално направление 3.7. Администрация и управление

Основание за даване на становището:

Заповед № РД-06-475/03.02.2015 г. на Ректора на Икономически университет – Варна за назначаване на научно жури и решение от 19.02.2015 г. на научното жури

2. Данни за конкурса

Научна област: 3. Социални, стопански и правни науки

Професионално направление: 3.7. Администрация и управление

Научна специалност: Социално управление (стратегическо управление)

Факултет и катедра, в които е обявен конкурса: Факултет Управление, катедра "Управление и администрация" (бивша "Стопанско управление")

Номер и дата на Държавен вестник, в който е публикувана обявата:

"Държавен вестник", бр.104/16.12.2014 г. – конкурс за академична длъжност "професор"

3. Кандидат по конкурса

Доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова – щатен преподавател в катедра "Управление и администрация" при Факултет Управление на Икономически университет – Варна. Кандидатката притежава образователната и научна степен "доктор" от 2000 г. по научна специалност 05.02.20 – Социално управление (Диплома № 26720/07.06.2000 г., утвърдена с Протокол № 5/28.03.2000 г. на ВАК) и заема академичната длъжност "доцент" в ИУ – Варна от 2003 г. (Свидетелство № 21807/14.04.2003 г., утвърдено с Протокол № 2/ 04.02.2003 г. на ВАК).

4. Общо описание на представените научни трудове след последната процедура

За участието си в обявения конкурс за "професор" кандидатката доц. д-р Цвета Зафирова е представила за рецензиране следните публикувани научни разработки, след хабилитацията ѝ за "доцент" през 2003 г.:

A/ монографичен труд:

- *Стратегически аспекти на управлението на организационни кризи*. Издателство "Наука и икономика". Икономически университет – Варна. В., 2014 г. – в обем от 536 стандартни машинописни страници. Монографичният труд отговаря на изискванията на чл. 86, ал. 2 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна. Същият е публикуван в специализираното издателство на университета. Обсъден е и е приет за публикуване от специализираното научно звено – катедра "Управление и администрация" при Факултет Управление на Икономически

университет – Варна (Протокол № 9/16.05.2014 г.). Рецензиран е от две хабилитирани лица. Трудът съдържа теоретично обобщение и решение на голям научен и практико-приложен проблем на високо съвременно равнище.

Монографията е обособена в две части и заключение. Същите се предхождат от списък на таблиците и фигурите, използвани абривиатури и въведение. Всяка от частите съдържа по четири глави. В края на труда е посочена използваната литература – общо 440 източника. Преобладаваща част от източниците (345) са на английски език.

Монографичното изследване има фундаментален характер и е резултат от дългогодишната дейност на изследователя и преподавателя доц. д-р Цвета Зафирова по професионалното направление 3.7. Администрация и управление, както и свързани с него учебни дисциплини, които тя води като щатен преподавател в Икономически университет – Варна от областта на социалното и стратегическото управление.

Изложението на труда се характеризира с точност, яснота и съдържателна определеност. Спазени са изискванията за научност и обосноваване. Монографичният труд притежава високи теоретични и преди всичко практико-приложни достойнства. *Обект* на изследване са организационните кризи, а *предмет* – тяхното управление и в частност стратегическите му аспекти. *Методиката* на излагането на съдържанието съответства на поставената *цел* на разглежданата проблематика и нейната специфика: „на основата на критичен анализ и оценка на теоретичните постиженията и на методологията на процеса на управление на организационни кризи и посредством интегрирането им с тези на стратегическото управление, да се разработят теоретико-методологичните основи на интегрирано кризисно управление с акцент върху превантивните действия срещу кризисни ситуации и избора на стратегия в зависимост от етапа на кризата, в който се намира организацията.“

В труда доц. д-р Цвета Зафирова прави опит да защити *основната теза*, че „съвременната наука за управление на организационни кризи трябва да се усъвършенства чрез допълването ѝ с методологията на стратегическото управление поради естеството и характера на кризисните явления, тъй като стратегическият подход ни дава решенията за изход от тях.“ Налице е аргументираност на становищата по формулираните проблеми, открити са новостите.

Изследването е изградено на основата на класическия подход, включващ във всяка от осемте глави теоретична част, аналитично изследване и прескриптивна част, предлагаща възможности за усъвършенстване на определени процеси и дейности.

Авторството на доц. д-р Цвета Зафирова е неоспоримо. Монографичният труд е написан в изискуемия и общоприет научен стил и начин на изложение. Стилът на авторката е много добър, точен и ясен. Налице е концентрация върху изследвания проблем. Постигнатите *научни и практико-приложни резултати* са поднесени разбираемо и в логическа последователност. Синтезирани са правилни изводи и обобщения за изследваната проблематика с много добра аргументация. Използваната логика от авторката е вярна, защото произтича от вътрешната обусловеност на конкретно изследвания проблем и от взаимозависимостта между отделните компоненти, тоест тя е причинно-следствена.

Впечатление прави, че доц. д-р Цвета Зафирова притежава достатъчна научна добросъвестност, което е видно от начина, по който са цитирани и указани известни чужди становища и идеи, като има стремеж да се навлиза в добронамерена полемика и да се отстояват авторски тези. Показано е много добро познаване и точно цитиране на различни литературни източници, стратегически документи и нормативната уредба от изследваната област.

Като цяло монографичният труд може да бъде оценен положително. Същият разширява научната област, към която се отнася.

Б/ други оригинални научноизследователски трудове и публикации, които се оценяват по съвкупност – издадени след 2003 г. и посочени в *общия списък на научните публикации и другите научно-приложни разработки* от кандидатката доц. д-р Цвета Зафирова в документите за участие в конкурса:

- ❖ Монографии – общо 4 в съавторство, от които:
 - *Стратегически аспекти на развитието на лечебните заведения в Община Варна в конкурентна среда*. Варна: „Проф. Цани Калянджиев”, ИУ-Варна, 2010 – колективна монография. Доц. д-р Цвета Зафирова е научен редактор и автор на Въведението, гл. I: 1.1 и 1.2, 2, 3.1 и 4; гл. II: 4 и 5.1; гл. III: 1, 2 и 3; гл. IV: 1, 2 и 4 и Заключение.
 - *Підвищення конкурентоспроможності підприємств. Теоретичні та прикладні аспекти*. (в превод на български от украински език - *Увеличаване на конкурентоспособността на предприятието. Теоретични и приложни аспекти*). Том 1. Днепропетровск: ГВУЗ УГХТУ, 2013 – колективна монография. Същата е издадена под редакцията на проф. д-р ик.н. О. Паришной. Доц. д-р Цвета Зафирова е автор на т. 1.16 от Раздел 1 – публикувана на руски език.
 - *Формування механізму стійкого розвитку економіки: теорія та практика*. (в превод на български от украински език - *Образуване на механизъм за устойчиво икономическо развитие: теория и практика*). Днепропетровск: ГВУЗ УГХТУ, 2014 – колективна монография. Същата е издадена под редакцията на доц. д-р С. Добрязко. Доц. д-р Цвета Зафирова е автор на Глава 1.4 – публикувана на английски език.
 - *Соціально-економічні вектори в розвитку національних економік: Болгарія, Україна*. (в превод на български от руски език - *Социално-икономически вектори в развитието на националните икономики: България, Украйна*). Донецк: Восточный издательский дом, 2014 – колективна монография. Същата е издадена под редакцията на проф. д-р ик.н. Александър Шубин. Доц. д-р Цвета Зафирова е автор на Глава 6. – публикувана на български език.
- ❖ Учебници – общо 4, от които 2 авторски и 2 в съавторство:
 - *Стратегическо управление*. „Наука и икономика“. ИУ- Варна. В., 2007 г.
 - *Българският бизнес в ЕС*. Учебник с казуси. Геа Принт, В., 2011 г.
 - *Международен мениджмънт*. СТЕНО. В., 2012 г. – издаден в съавторство.
 - *Теория на управлението*. „Наука и икономика“. ИУ- Варна. В., 2010 г. в съавторство
- ❖ Учебни помагала – общо 3, от които 1 авторско и 2 в съавторство:
 - *Стратегическо управление*. Учебно помагало. „Наука и икономика“. ИУ-Варна. В., 2008 г.
 - *Стратегическо управление*. Учебно помагало. „Наука и икономика“. ИУ-Варна. В., 2005 г. – в съавторство.
 - *Планиране и прогнозиране*. Учебно помагало. „Наука и икономика“. ИУ-Варна. В., 2009 г.
- ❖ Студии – общо 4, от които 1 на английски език и 3 на български език.
- ❖ Научни статии – общо 23, от които 8 на английски език и 15 на български език.

- ❖ Научни доклади – общо 23, от които 1 на английски език, 1 на руски и 21 на български език.
- ❖ Други публикации (практико-приложни разработки) – общо 3 на български език.

Представените за участие в конкурса научно-изследователски трудове и публикации са с общ обем от 2840 страници, като приемам всички от тях за становище. Същите отговарят на изискванията на чл.86, ал.4 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна (*представени не по-малко от 6 научни статии и 6 научни доклада*). Трудовете са публикувани в реферирани и рецензирани научни издания. Същите се ползват като източници в учебния процес на бакалавърски, магистърски и докторски специалности от професионалното направление 3.7. Администрация и управление. Описаните в *общия списък* научни публикации, представени за становище не са включвани в други конкурси за заемане на академични длъжности и за получаване на научни степени. Същите са по теми от областта на висшето образование и професионалното направление, по което е обявен конкурса.

Доц. д-р Цвета Зафирова е участвала в 10 научноизследователски проекта, които са реализирани успешно. На 4 от тях, реализирани в Икономически университет - Варна, е ръководител. Член е на 1 национален и 5 международни проекта. Същата участва в 4 приложни проекта на Варненската търговско-индустриална камара и в 1 инвестиционен проект на Междубластен диспансер за онкологични заболявания със стационар (МДОЗС) „Д-р М.Марков“ – Варна.

Доц. д-р Цвета Зафирова е научен ръководител на общо 6-ма докторанти. От тях 3-ма в редовна форма на обучение, 2-ма в задочна форма и 1 на самостоятелна подготовка. Успешно защитили са 3-ма от докторантите и 1 е в процедура по защита.

5. Обща оценка на учебно-преподавателската работа

Преподавателската дейност на доц. д-р Цвета Зафирова обхваща *основни лекционни курсове* в бакалавърската специалност „Мениджмънт“ и в магистърските специалности „Мениджмънт“, „Бизнес администрация“ и „Публична администрация“, осигурявани от катедра "Управление и администрация" при Факултет Управление на Икономически университет – Варна. Същата активно участва в създаването им. Общата ѝ аудиторна натовареност в бакалавърска степен през учебната 2012/2013 г. е 420 ч., а през учебната 2013/2014 г. е 450 ч. Учебната ѝ натовареност през тези две учебни години в магистърска степен е съответно 375 ч. и 420 ч. За учебната 2014/2015 г. хорариумът на дисциплините по учебен план е общо 390 ч.(от тях 210 ч. лекции и 180 ч. упражнения). Налице е изпълнение на чл. 20, ал.4, т.4 от Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), според който конкурс за заемане на академична длъжност "професор" се обявява *"ако може да се осигури съответната преподавателска или изследователска натовареност, съгласно правилника на висшето училище или научната организация"*.

Доц. д-р Цвета Зафирова е водещ преподавател по учебните дисциплини „Стратегическо управление“, „Управление на публичния сектор“, „Международен мениджмънт“, „Българският бизнес в ЕС“ и „Европейски политики и институции“.

Същата е автор на 13 учебни програми за бакалавърска и магистърска степен и на 4 за Центъра за продължаващо обучение (ЦПО) на ИУ – Варна, както и на 1 бакалавърска в Русенски университет „Ангел Кънчев“. Била е научен ръководител на дипломните работи на 35 бакалаври и 150 магистри. Взела е участие в 12 научни журита, като едно от тях е в Бърно, Чехия.

Оценявам положително дейността на кандидатката доц. д-р Цвета Зафирова, като преподавател и обучител. Същата съчетава важните и необходими изисквания и компетентности за изследовател и университетски преподавател, усъвършенствани в продължение на 26 години. Нейните научни интереси и преподавателска дейност могат да бъдат отнесени към професионалното направление 3.7. Администрация и управление – Социално управление и в частност на стратегическото управление.

6. Идентифициране на научните приноси

Кандидатката е представила *Справка за влиятелност* с посочени общо 151 цитирания, от които 46 в чужди и 105 в български реферирани научни издания. *Справката* показва, че доц. д-р Цвета Зафирова е известен автор на академичната общност от професионалното направление 3.7. Администрация и управление и по-конкретно в областта на социалното и стратегическото управление.

Като цяло научните трудове на доц. д-р Цвета Зафирова са посветени на изследвания с акцент на нерешени и/или възникващи нови проблеми в социалното управление и в частност на стратегическото управление. Приносите ѝ могат да бъдат идентифицирани в следните тематични направления:

- *Теория и методология на стратегическото управление;*
- *Стратегическо управление на бизнес организации;*
- *Стратегическо управление в публичния сектор.*

❖ Научни приноси

Като такива могат да бъдат идентифицирани:

- Допълнението на теорията и методологията на стратегическото управление чрез интегрирането ѝ с тази на организационни кризи;
- Доразвитието на теорията на конкуренцията и методиката за оценка на конкурентноспособността на бизнес организациите;
- Доразвитие на теорията на стратегическото управление по отношение на някои от етапите на процеса и отговорностите в него.

❖ Практико-приложни приноси

Като такива могат да бъдат идентифицирани:

- Изведените проблеми и направени предложения за разрешаването им, възникващи при стратегическото управление на бизнес организации. Те са вследствие на проведени емпирични изследвания, анализиран опит и добри практики на български и европейски бизнес организации;
- Изведените проблеми и направени предложения за разрешаването им, възникващи при стратегическото управление на публични организации, предлагащи публични услуги в сферата на здравеопазването, културата и образованието. Те са вследствие на проведени задълбочени анализи на осъществяваните дейности, като са направени конкретни предложения за повишаване ефективността на организацията и функционирането на публичните организации от тези сфери.

Значимостта на приносите, реализирани от доц. д-р Цвета Зафирова в нейните трудове, се предопределя от научно-приложния им характер. Направените анализи и получените резултати създават необходимите условия за по-нататъшно развитие на обучението на студенти и докторанти в бакалавърски, магистърски и докторски специалности от професионалното направление 3.7. Администрация и управление.

7. Критични бележки и препоръки

Към представената научна продукция от кандидатката доц. д-р Цвета Зафирова могат да бъдат отправени някои критични бележки, които не променят актуалността и значимостта на получените от нея научни и практико-приложни приноси. Рутинният и технически характер на бележките в никакъв случай не поставят под въпрос достойнствата на кандидата.

Като основна критична бележка следва да се посочи, че в основния хабилитационен труд *„Стратегически аспекти в управлението на организационни кризи“* са изследвани само и единствено бизнес организации. Не е обосновано защо са изключени публичните организации. Последните имат значително място при управлението на организационни кризи, които засягат и бизнес организациите, предлагащи услуги и продукти в съответни публични сектори. В тази връзка препоръчвам на доц. д-р Цвета Зафирова да продължи научните си изследвания в областта на стратегическите аспекти в управлението на организационни кризи на публични организации, като вследствие на резултатите от него, разработи и учебник по *„Управление на публичния сектор“*.

8. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова отговаря на условията на:

- чл.29 от Закона за развитието на академичния състав в Република България;
- на чл.60 от Правилника за прилагане на Закона за развитието на академичния състав в Република България;
- чл.77 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в Икономически университет – Варна.

Качествата на доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова, нейната научна продукция, общопризнатите и защитени преподавателски компетенции, както и професионалните ѝ постижения, ми позволяват да изразя своята ПОЛОЖИТЕЛНА ОЦЕНКА за нейната кандидатура и да ПРЕДЛОЖА избора ѝ за "професор" в катедра „Управление и администрация“ при Факултет Управление на Икономически университет – Варна, област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление 3.7. Администрация и управление, научна специалност - Социално управление (Стратегическо управление).

20.03.2015 г.
гр. София

Изготвил становището:

Проф. д-р Николай Арабаджийски

СТАНОВИЩЕ

244/30.03.2015г

I. Обща информация

Изготвил становището: доц. д-р Десислава Бориславова Серафимова, редовен преподавател в катедра „Управление и администрация“ на Икономически университет – Варна; хабилитирана по професионално направление „3.7. Администрация и управление“, научна специалност „Социално управление“

Основание за изготвяне на становището: настоящото становище е изготвено на основание Заповед на Ректора на Икономически университет – Варна № РД 06-475/03.02.2015 г. по обявен конкурс за академична длъжност „професор“ и решение на научно жури от 19.02.2015 г.

II. Данни за конкурса

Обявеният конкурс е за заемане на академична длъжност „професор“ в:

- научна област: „3. Социални, стопански и правни науки“
- професионално направление: 3.7. „Администрация и управление“
- научна специалност: „Социално управление“ (стратегическо управление)
- катедра „Управление и администрация“, факултет „Управление“ на ИУ-Варна

Обявата за конкурса е публикувана в „Държавен вестник“ бр. 104/16.12.2014 г.

III. Кандидат по конкурса

Единствен участник в конкурса е доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова, редовен преподавател в катедра „Управление и администрация“ на Икономически университет – Варна.

Кратка информация за кандидата в конкурса:

Цвета Йорданова Зафирова е родена в гр. Хасково, където завършва средното си образование. Висше образование придобива през 1980 г. в Икономически университет – Варна (ВИНС-Варна). През 2000 г. ѝ е присъдена образователна и научна степен „доктор“ по научна специалност „05.02.20 – Социално управление“ (диплома на ВАК №26720 от 07.06. 2000 г.). От 2003 г. заема академичната длъжност „доцент“ по научна специалност „05.02.20 – Социално управление“ в ИУ-Варна (Свидетелство на ВАК №21807 от 14.04.2003 г.).

В периода 1980-1985 г. работи в ЗФК – Варна като програмист. От 1985 до 1989 г. е проектант в Институт по корабостроене – Варна. Академичната кариера на кандидата започва през 1989 г. на длъжността „асистент“ в ИУ-Варна. От тогава до днес непрекъснато повишава квалификацията си чрез многобройни обучения и специализации у нас и в чужбина (във Великобритания, Ирландия, Португалия, Нидерландия и др.).

В два поредни мандата доц. Зафирова е ръководител на катедра „Стопанско управление“ в ИУ-Варна (2004 – 2011 г.). Участва в редколегии на университетски списания („Известия“ на ИУ-Варна, „Управление и устойчиво развитие“ на ЛГУ-София),

в организационни комитети на конференции, в 10 научно-изследователски проекта (5 от които международни) и в 4 практико-приложни проекта.

Членува в „Европейски институт за напреднали изследвания“ (EIASM) и Съюз на българските учени. Експерт е към НАОА. Участвала е в 11 научни журита в български университети и в жури в Бърно, Чехия в конкурс за доцент.

Кандидатът за „професор“ е с научни интереси в областта на стратегическото управление, управление на публични услуги и управление на организационни кризи.

Владее писмено и говоримо английски и руски език, ползва немски език.

Посочените кратки данни характеризират 25-годишната академична кариера на кандидата като доказан учен, изследовател и преподавател във висше училище, с дългогодишен преподавателски, научноизследователски и административен опит.

IV. Изпълнение на формалните изисквания за заемане на академична длъжност „професор“

Съгласно чл. 77 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна, кандидатите за заемане на академична длъжност „професор“ трябва да отговарят на условията, посочени в колона 2 на долната таблица:

№	Изисквания към кандидатите за заемане на академична длъжност „професор“ съгл. чл. 77 от ПУРПНСЗД в ИУ-Варна	Представяне на кандидата в конкурсната процедура за заемане на академичната длъжност „професор“
/1/	/2/	/3/
1	да са придобили образователна и научна степен „доктор“	доц. д-р Цв. Зафирова притежава диплома на ВАК №26720 от 07.06. 2000 г. за „доктор“ по научна специалност „05.02.20 – Социално управление“
2	да са заемали академичната длъжност „доцент“ в продължение на не по-малко от две академични години	доц. д-р Цв. Зафирова заема длъжността „доцент“ в продължение на 12 години (Свидетелство на ВАК №21807 от 14.04.2003 г.)
3	да са представили публикуван монографичен труд или равностойни публикации	Представен е публикуван монографичен труд на тема „Стратегически аспекти в управлението на организационни кризи“, обсъден в първичното звено и предложен за отпечатване в издателство „Наука и икономика“ на ИУ – Варна (Протокол № 9/16.05.2014 г.)
4	да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации, други научни и научно-приложни разработки	Представени от кандидата други научноизследователски трудове: 4 монографии; 4 студии; 23 статии; 23 доклада; 4 учебника и 3 учебни помагала; 3 други
5	да са осъществили или осъществяват ръководство на докторанти	Доц. д-р Цв. Зафирова е ръководител на 6 докторанти, в т.ч. 3 защитили и 1 в процедура по защита в момента.

От представените данни се вижда, че кандидатът в конкурса – доц. д-р Цв. Зафирова – отговаря на всички задължителни изисквания за брой публикации и осъществено научно ръководство на докторанти, като притежава всички изискуеми документи, гарантиращи изпълнението на формалните изисквания за заемане на академичната длъжност „професор“.

V. Общо описание и оценка на представените научни трудове след последната процедура

5.1. Структурна и обемна характеристика на научните публикации

Доц. д-р Цвета Зафирова участва в конкурса за академична длъжност „професор“ с научна продукция от 65 заглавия с общ обем 2840 страници, публикувани след конкурса й

за доцентура, структурирани по следния начин: 5 монографии (7,7%); 4 студии (6,15%); 23 статии (35,3%); 23 доклада (35,3%); 7 учебника и уч. помагала (10,7%); 3 други (4,64%)

Относителен дял на научноизследователските трудове на доц. д-р Цв. Зафирова, публикувани на: Български език – 51 бр. (78,5%); Английски език – 10 бр. (15%); Руски език – 4 бр. (6,5%).

По-голямата част от депозираните публикации са разработени самостоятелно – 43 бр. (66%) и 22 бр. (34%) в съавторство. За периода след първа хабилитация са представени общо 14 реферирани заглавия, едно от които с импакт фактор.

5.2. Представяне на монографичен труд или равностойни публикации в специализирани научни издания

Монографичният труд, разработен от доц. д-р Цв. Зафирова, е на тема „*Стратегически аспекти в управлението на организационни кризи*“. Обект на изследването са организационните кризи, а предмет – методологическите и приложни аспекти на тяхното управление. Монографията представя резултатите от едно самостоятелно проучване, значимо и като обем на извършената работа – представена в 536 страници. Обработени се 420 литературни източника, като приблизително 1/5 от тях са на български и руски автори, а останалите обхващат англоезична литература. По този начин са демонстрирани уменията на автора да извършва самостоятелно и задълбочено собствено проучване, обобщаване и критично осмисляне на голям обем чужди изследвания, извеждане на лични авторови концепции и отстояване на собствени схващания.

Подробно е характеризирани авторовият модел за кризисно управление и методиката за прилагането му. Детайлно е представен и модел за вземане на стратегически решения в условията на криза. В тази връзка се предлагат конкретни решения, улесняващи стратегическия избор. От управленска гледна точка полезни за теорията и практиката са предложените стратегически документи, необходими в процеса на стратегическо кризисно управление и поясненията за възможни решения при необходимост от реорганизиране и реструктуриране на организацията в процеса на кризисен мениджмънт.

Най-значимите постигнати резултати и приноси на автора могат да бъдат обобщени по следния начин:

Първо, извършен е задълбочен анализ на развитието и историческата трансформация на теориите за организационни кризи, представяйки интердисциплинарният им характер от гледна точка на научното познание и практическа приложимост. На тази основа са обогатени съвременните позиции при тяхното дефиниране и систематизиране на основните им класификации, концепции и подходи.

Второ, критично са осмислени теоретичните схващания и изследвания върху методологията за управление на организационни кризи, което дава възможност да се очертаят решени и нерешени до момента въпроси относно ефективното им управление.

Трето, разработена е нова методология, допълваща съществуващата теория и практика за кризисно управление, акцентирайки върху необходимите стратегически управленски въздействия в две насоки. Първата от тях е фокусирана върху превенция на кризите. Вторият обхваща модел за избор на стратегии за излизане от кризата в зависимост от етапа на развитието ѝ.

Четвърто, авторът конкретизира собствените си схващания за усъвършенстване процеса на управление на кризи чрез създаване на нов модел и методика за неговото приложение, базирани на стратегическия подход в мениджмънта.

Практическата значимост на изведените резултати, както и посочените автори приноси, показват, че предложеният труд представлява цялостно изследване по значим проблем. В него е очертана и предложена конкретна методика. Разработката се характеризира със целенасоченост, логичност на изложението, аргументирано извеждане на лични схващания, очертаване на решени и нерешени въпроси на кризисния мениджмънт. Всичко това ми дава основание да оценя положително монографичния труд и приносът му за изясняване на нерешените проблеми в областта на стратегическото управление на кризи.

5.3. Съдържателни характеристики и оценка на други научноизследователски трудове и публикации, които се оценяват по съвкупност

Научните публикации на кандидата извън хабилитационния труд обхващат 4 монографии, 4 студии, 23 статии, 23 доклада, 4 учебника, 3 учебни помагала и 3 други публикации (научно-популярни статии и практико-приложни разработки). Те са представени в четири тематични направления: теория и методология на стратегическото управление, стратегическо управление в бизнес организациите, стратегическо управление в публичния сектор и съвременни методи и подходи в обучението. Всички предложени публикации са по проблеми от областта на научната специалност, по която е обявен конкурсът за професор – „Социално управление“ (стратегическо управление).

Очертани обобщения, изводи и резултати в тях не дублират оценените приноси в публикации от периода преди първата хабилитация на доц. д-р Цвета Зафирова. Това ми дава основание да приема всички посочени публикации за разработване на настоящото становище. Те надвишават значително минимално изискуемият обем (от шест научни статии и шест научни доклада), посочени в Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и академични длъжности в ИУ-Варна.

Кандидатът в конкурса е разработил самостоятелно 3 учебника и учебни помагала и е участвал в написването на 4 такива в съавторство. Всички те са по въпроси от областта на научна специалност „Социално управление“ и са предназначени да обезпечават учебния процес в бакалавърската и магистърската степен по дисциплините „Стратегическо управление“, „Планиране и прогнозиране“, „Международен мениджмънт“, „Българският бизнес в ЕС“.

Кандидатът в настоящия конкурс за „професор“ е участвал в 10 научно-изследователски проекта (5 от които международни) и в 4 практико-приложни проекта. И по този показател представянето на кандидата надвишава значително минималните изисквания (участие в поне един научноизследователски проект), посочени в чл. 86 (б) от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и академични длъжности в ИУ-Варна.

5.4. Отразяване на научните публикации по конкурса в националната и чуждестранната литература

Представените монографии, студии и статии са публикувани от утвърдени издателства или в специализирани списания, вкл. с импакт фактор, у нас и в чужбина. Научните доклади са изнасяни на конференции и са отпечатани в тематични сборници на международни научни конференции във и извън страната.

От представената справка за влиятелност се установяват общо 151 цитирания на произведения на кандидата от други учени, в това число 46 в чужди и 105 в български издания. Този изключително висок резултат е гаранция за публичния интерес към работата и изследователските резултати на доц. д-р Цвета Зафирова в научната специалност „Социално управление“. Те демонстрират отношението и високата оценка на други преподаватели, изследователи и учени за постиженията на кандидата в настоящия конкурс за „професор“.

VI. Оценка на учебно-преподавателската работа на кандидата със студенти и докторанти

6.1. Учебно-преподавателска работа на кандидата със студенти

Доц. д-р Цвета Зафирова има натрупан над 25-годишен преподавателски опит, с доказан авторитет и признание сред професионалните среди и студентите. Води лекционни курсове по дисциплините „Стратегическо управление“, „Управление на публичния сектор“, „Международен мениджмънт“. Като преподавател в ИУ-Варна през последните две учебни години изпълнява достатъчна по обем аудиторна натовареност. Тя е както следва: за ОКС „Бакалавър“ – 420 ч. за 2012/2013 уч. г. и 450 ч. за 2013/2014 уч. г., за ОКС „Магистър“ – 375 ч. за 2012/2013 уч. г. и 420 ч. за 2013/2014 уч. г. Предоставената справка за хорариум на основните дисциплини, преподавани от доц. д-р Цв. Зафирова във висшето училище, показват обезпеченост с достатъчно преподавателска натовареност, което е сред изискванията за обявяване на конкурс за академичната длъжност „професор“ съгласно Закона за развитие на академичния състав в Република България.

Кандидатът в настоящия конкурс е автор на 13 учебни програми за бакалавърска и магистърска степен и на 4 за ЦПО на ИУ-Варна. Участвал е в създаването на нови програми (напр. по Публична администрация, Бизнес администрация, Мениджмънт на ЧР и др.)

6.2. Учебно-преподавателска работа на кандидата с докторанти

Кандидатът за „професор“ е бил научен ръководител на шест докторанти. Трима от тях вече са защитили, а един в момента е в процедура по защита. През последните години е осъществявал научно ръководство на 35 бакалаври и 150 магистри.

Обобщаващата оценка за учебно-методическата и преподавателска дейност на кандидата е, че постиженията му по количество, качество и структура отговарят на нормативните изисквания на чл. 29, ал. 4 и чл. 29б, ал. 2, т. 1 от ЗРАСРБ, чл. 86, ал. 7, от ПУРПНСЗАД в ИУ-Варна за заемането на длъжността „професор“.

VII. Идентифициране на научните приноси на кандидата

Приемам за удачна предложената систематизация на постигнатите от автора приноси в четирите тематични направления: теория и методология на стратегическото управление, стратегическо управление в бизнес организациите, стратегическо управление в публичния сектор и съвременни методи и подходи в обучението. Приемам и изведените приноси на кандидата в приложената справка, оформени съгласно нормативните изискванията.

Съгласно моето лично убеждение сред основните приноси на кандидата изпъкват усилията за дефиниране на нови или нерешени проблеми с фокус върху стратегическото управление на организациите. По-конкретното идентифициране на **научните приноси** се свързва с: (1) приложението на стратегически подход при управление на организационни

кризи и конкретизирането му чрез модел и методика; (2) доразвиване на теорията за оценка на конкурентоспособността на организациите; (3) предложенията за усъвършенстване на информационните системи в организациите при изследване на конкуренцията, управление на риска в стратегическия избор и др.

Сред най-значимите **практико-приложни приноси** изпъкват: (1) изведените проблеми пред бизнес организациите в процеса на интернационализация с посочени възможности за преодоляването им; (2) изведените проблеми и трудности пред българския малък семеен бизнес и предложените им решения; (3) очертаните проблеми и конкретни насоки за решаването им в резултат на задълбочени изследвания на средата в която функционират организации от публичния сектор (общинско здравеопазване, организации от в сферата културата и образованието).

Заклучителният ми извод е, че в своята научноизследователска дейност кандидатът проявява последователност, способност и умения да систематизира и критично да осмисля теориите и методическите подходи в предметните области, отнасящи се до научната специалност на обявения конкурс за „професор“. При това умело дефинира научни проблеми и насоки за решаването им, успешно свързва научните си изследвания с практическата им приложимост, което рефлектира и върху уменията му да усъвършенства учебни програми и лекционни курсове за студентите.

VIII. Критични бележки и препоръки

Имайки предвид високия публичен интерес към публикациите на доц. Цв. Зафирова, ясно заявен от академичната общност чрез посочения брой цитирания, е удачно тя да насочи усилията си към още по-интензивно популяризиране на резултатите от научноизследователската си дейност чрез участие в международни проекти и участие в програми за преподавателска мобилност чрез изнасяне на лекции в чужди университети.

IX. Заключение

Въз основа на изведените констатации, считам, че кандидатът в конкурса доц. д-р Цв. Зафирова изпълнява всички формални изисквания по отношение на научноизследователски и преподавателската дейност, както в количествено, така и в качествено отношение. Тя е доказан преподавател и изследовател с над 25-годишна научна кариера, ясно очертани интереси в професионалното направление и научната специалност на обявения конкурс. Всичко това ми дава безспорни основания да потвърдя положителната си оценка и да предложа на почитаемите членове на Научното жури доц. д-р Цвета Зафирова да бъде избрана за заемането на академичната длъжност „професор“ по научна специалност „Социално управление“ (стратегическо управление) в катедра „Управление и администрация“ на ИУ-Варна.

29.03.2015 г.
Варна

Изготвил становището:
(доц. д-р Д. Серафимова)

224 / 23.03.2015г.

С т а н о в и щ е

от

проф. д-р Еленко Тихомиров Захариев, кат. „Управление” при ВУАРР, Пловдив,
професионално направление: 3.7 „Администрация и управление”, научна
специалност 05.02.20 „Социално управление“

Относно: научните трудове и учебно-педагогическата дейност, представена от участника в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ по област на висше образование: 3. Социални, стопански и правни науки, професионално направление: 3.7. „Администрация и управление”, научна специалност Социално управление.

Основание: Заповед на Ректора на Икономически университет (ИУ) – Варна № РД 06-475/03.02.2015 г., и решение на научното жури от 19.02.2015 г.

Данни за конкурса: конкурсът е съобразно изискванията на чл. 4, ал. (3) на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ) и чл. 81 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности (ПУРПНСЗД) в ИУ-Варна, решение на Факултетния съвет на факултет „Управление“ (Протокол № 37/28.01.2015 г.) и катедра „Управление и администрация“ по обявения конкурс в „Държавен вестник“, бр. 104/16.12.2014 г.

Кандидат по конкурса: доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова

1. Кратка информация и обща оценка за кандидата

Доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова е родена на 26.01.1957 г. в гр. Хасково. Средно образование завършва в Математическата гимназия (1975 г.) в родния си град, а висше образование, с права на ползване на образователно-квалификационната степен „магистър“ във ВИНС– Варна (1980 г.). През 2000 г. ѝ е присъдена образователната и научна степен „доктор“, Протокол №16 от 28.03.2000 г. на ВАК. От м. февруари 2003 г. е редовен „доцент“ по научната специалност 05.02.20 Социално управление (Стратегическо управление), Протокол № 2 от 04.02.2003 г. на ВАК. Била е ръководител катедра „Стопанско управление“ в периода 2004 – 2011 г. Научен ръководител е на специализациите „Мениджмънт и маркетинг“, „Здравен мениджмънт“ и „Икономика на здравеопазването“ в ЦПО при ИУ- Варна. Експерт е към НАОА, член на СУБ – клон Варна, на Факултетен и Научен съвет при факултет „Управление“ при ИУ-Варна. Била е член на Академичния съвет в периода 2004-2011 г. Кандидатът е работил в екипи за изпълнението на 10 научно-изследователски проекти: 5 международни, 1- национален на МОН и е била ръководител на 4 в ИУ-Варна. Участвала е в 4 практико-приложни проекта на Варненската търговско-индустриална камара като преподавател и консултант.

Доц.д-р Зафирова е специализирала в Англия (1992, 1994, 1996, 1997), Ирландия (1996), Португалия (1996), Нидерландия (2000) и в ИУ–Варна (1987-1988), консултира лечебни заведения и фирми. Преподавател е на граждански договор в ТУ–филиал Пловдив (1993-1997), в РУ „А. Кънчев“ (2010-2015) и на млади асистенти в курсове „Дидактика на обучението“ по дисциплината „Имитационни методи – казус и ролеви игри“. Участва в редакционни колегии на университетски издания и в акредитационни процедури. Рецензент е на специализирани експертни разработки, на монографии, студии, статии, учебници, учебно-методични материали, в процедури за заемане на академични длъжности и придобиване на научни степени, председателствала и е била в програмни комитети на юбилейни конференции и кръгли маси.

Научните интереси на кандидата за „професор“ са в областта на стратегическото управление, управлението на публичните услуги и управлението на организационните кризи.

Владее английски и руски език, ползва немски език.

Изложените констатации и обстоятелства от продължилата няколко десетилетия професионално-академична кариера на доц. Зафирова като преподавател и изследовател, с ясен и открояващ се научен профил, са пряко свързани с развитието на професионалното направление „Администрация и управление“ и научната специалност „Социално управление“. Те напълно съответстват на действащите нормативни изисквания за участие на кандидата в публично обявената процедура за провеждане на конкурс за заемането на академичната длъжност „професор“ на основно трудово правоотношение в ИУ - Варна.

От хабилитацията си до момента доц. д-р Зафирова представя необходимите документи за целите на конкурса, има нужната аудиторна заетост, и отговаря на задължителните изисквания за брой публикации за заемане на академичната длъжност „професор“. Счита, че те са оформени законосъобразно и съответстват на всички изисквания на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и ПУРПНСЗД в ИУ-Варна.

2. Оценка на научноизследователската и преподавателската дейност и основните приноси на кандидата

Кандидатът по конкурса е представил следната научна и преподавателска продукция със съответните резюмета: общо 65 публикации, в т.ч.: монографии – 5 бр. (от които 4 бр. в съавторство); студии – 4 бр. (от които 1 бр. в съавторство); статии – 23 бр. (от които 6 бр. в съавторство); доклади – 23 бр. (от които 5 бр. в съавторство); учебници и учебни помагала – 7 бр. (от които 3 бр. в съавторство); други – 3 бр.

Общо реферирани публикации – 14, вкл. и 1 с импакт фактор. Чужди публикации – 12 броя, в т.ч. 3 монографии, 1 студия, 6 статии и 2 доклада. Публикациите са направени след придобиване на академичната длъжност „доцент“ и не повтарят приносите по придобиване на образователната и научна степен „доктор“ и длъжността „доцент“.

Научната продукция на доц. д-р Цвета Зафирова по конкурса е свързана с четири основни тематични направления: теория и методология на стратегическото управление, стратегическо управление в бизнес организациите, стратегическо управление в публичния сектор и съвременни методи и подходи в обучението.

Изцяло приемам приносите на кандидата, систематизирани в предоставената справка, съгласно изискванията на чл. 77, т. 3 и т. 4 и чл. 86, ал. (2), ал. (3) и ал. (4) на ПУРПНСЗАД в ИУ-Варна. Бих искал специално да акцентирам върху групирането им в три относително самостоятелни групи - приносни моменти в монографичния труд, приносни моменти в публикации извън монографичния труд и приноси с научно-образователен характер, които по мое мнение са особено значими за управленската наука, тъй като са свързани с утвърждаването и обогатяването в методологическо и методическо отношение на различни области на управлението чрез създаването на цялостни инструментариуми с които се решават актуални управленски проблеми.

Представеният публикуван хабилитационен труд (съгласно чл.77, т. 3 на ПУРПНСЗАД е обсъден в катедрата и предложен за отпечатване в издателство „Наука и икономика“ на ИУ – Варна, Протокол № 9/16.05.2014 г.). Той е на тема „Стратегически аспекти в управлението на организационни кризи“ и съдържа теоретико-методологически обобщения, конкретни оценки и предложения за намаляване на риска и неопределеността в кризисни ситуации с цел извеждането на алтернативи пред организациите за устойчиво развитие. Научно-теоретичният и приложен ефект се търси в: приложението на дескриптивния анализ върху теоретичните постижения и създадената методология на управлението на организационни кризи; доразвитие и обогатяване на съществуващите концепции в областта; представяне на интегриран модел за управление на организационни кризи и методически насоки за приложението му; целесъобразността от систематизиране на стратегическите алтернативи в зависимост от етапа на кризата, в който се намира организацията; взаимната връзка и зависимост между концепцията за „стратегическия дрейф“ и стратегическото кризисно управление; предетерминирането на идентифицирани управленски системи за предотвратяване на организационни кризи с разработени теоретически и методически стратегически системи за: управление на риска от кризи, диагностика на средата и кризисен одит, ранно предупреждение и кризисна информационна система.

Обобщаващата ми оценка е, че монографията представлява интерес както за научната общност в областта на мениджмънта и за студентите, които се обучават в тази област, така и за практиката в областта на управлението на организационни кризи.

По отношение на приносните моменти в публикациите извън монографичния труд и тези с научно-образователен характер внимание заслужават: разработените и предложени практико-приложни стратегически решения на проблеми на бизнес организациите на основата на изследване на средата, в която функционират и се развиват в две области: МСП, вкл. и семеен бизнес, и проблемите в процеса на интернационализация; задълбочените изследвания на стратегическото управление в публичния сектор и по-конкретно

в здравеопазването, културата и образованието; обоснованата и аргументирана теза за приложението на съвременни методи и подходи в обучението - приложение на казусния метод в обучението по дисциплината „Стратегическо обучение“, практиката в обучението на специалности на чужд език в българските университети и обучението в нови управленски дисциплини, свързани с евроинтеграцията.

Изложеното до тук ми дава основание да обобщя, че кандидатът в конкурса доц. д-р Цвета Зафирова не само доразвива, осъвременява, но и надгражда приемствеността в научното познание в областта на управлението и в частност – стратегическото управление. От тази гледна точка оценката ми на постигнатите от нея резултати и приноси е изцяло положителна и считам, че те несъмнено представляват интерес както за теорията, така и за практиката.

Преподавателската продукция на доц. д-р Цвета Зафирова е значителна. Има самостоятелен учебник „Стратегическо управление“ и съпътстващо го учебно помагало по същата дисциплина. Тя е съавтор на учебниците „Международен мениджмънт“ и „Теория на управлението“, както и на учебното помагало „Планиране и прогнозиране“ за образователно-квалификационната степен „бакалавър“. Автор е и на учебника „Българският бизнес в ЕС“, предназначен за студентите от магистърска степен. За отбелязване е, че една част от тези учебници като напр. „Стратегическо управление“ са измежду едни от първите самостоятелни курсове в страната. По отношение на участието ѝ като съавтор в другите представени учебници и учебни помагала се установи значително преобладаващ дял като изложение, конкретизирано в глави, теми и т.н., което е отразено в предговора им.

Кандидатът за „професор“ е бил научен ръководител на шест докторанти, от които двама защитили (в самостоятелна форма на обучение през м. февруари 2006 г., и в редовна форма през м. ноември 2008 г.) и един в процедура по защита, а останалите отчислени с право на защита (Справка №.294/07.01.2015 г.).

От представената Справка за влияние се установяват 151 цитирания на публикации на доц. Зафирова в монографии, студии, статии, научни доклади и академични учебници, вкл. в 46 чужди издания. Значителният брой цитирания и публичният интерес към научното творчество на автора дава основание да се смята, че то е широко известно сред научната общност и изразените от нея идеи представляват интерес за широк кръг академични преподаватели и изследователи в областта на професионалното направление. Това се потвърждава и от факта, че доц. Зафирова е избирана многократно за рецензент на монографии, научни статии в списания и научни доклади в тематични сборници, на учебници и учебни помагала. Наградена е от Съюза на учените – клон Русе и РУ „А. Кънчев“ за най-добър доклад за 2008 г.

3. Лични впечатления за кандидата

Личните ми впечатления от доц. д-р Зафирова са като колега от катедра „Управление и администрация“ при ИУ-Варна. Тя се отличава с дисциплинираност, прецизност, етичност, коректност и задълбоченост както в научно-изследователската, така и в учебно-преподавателската работа. Считам, че

това е в основата на нейното професионално развитие, като се добавят и силното чувство за отговорност, скромност и лоялност. Всичко това от своя страна ѝ позволява да работи много добре в екип с колегите си. Доц. д-р Зафирова е много добър преподавател и се ползва с висок авторитет сред академичната общност и практиката в областта на управлението.

4. Критични бележки и препоръки

Препоръчително е резултатите от научно-изследователската работа на доц. д-р Цвета Зафирова, която третира актуални, значими и сложни от теоретико-методологична и научно-приложна гледна точка въпроси от областта на съвременния мениджмънт, и в частност стратегическия, да намерят още по-голямо присъствие в международни форуми и издания, вкл. и с импакт фактор.

5. Заключение

В заключение си позволявам да посоча, че доц. д-р Цвета Зафирова, респективно нейните научно-изследователска и учебно-преподавателска дейност, които са на високо академично ниво, притежава необходимите качества за заемане на академичната длъжност „професор”. Научната продукция, с която участва, съответства на тематиката на конкурса, а научните приноси за които тя претендира, приемам изцяло. Затова с *пълна убеденост считам, че доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова удовлетворява напълно законовите изисквания, заложи в ЗРАСРБ и ПУРПНСЗД в ИУ-Варна и изцяло подкрепям кандидатурата ѝ за професор* по професионално направление „Администрация и управление”, научна специалност „Социално управление (Стратегическо управление)” към катедра „Управление и администрация” на Икономическия университет - Варна.

Пловдив, 20.03.2015 г.

Член на научно жури:.....
(проф. д-р Еленко Захариев)

СТ А Н О В И Щ Е

от проф. д-р Светла Генова Ракаджийска,
Икономически университет – Варна

за научните трудове, преподавателската и изследователската дейности на
доцент Цвета Йорданова Зафирова, доктор по икономика, член на
катедра "Управление и администрация" при факултет „Управление“ на
Икономически университет – Варна

относно:

участие на доц.д-р Цвета Йорданова Зафирова в конкурс за заемане на академичната длъжност "професор" в област на висшето образование 3. "Социални, стопански и правни науки", професионално направление 3.7 "Администрация и управление", научна специалност "Социално управление/ стратегическо управление/" при Икономически университет - Варна на основание чл.4 от ЗРАСРБ и чл. 81 от Правилата за условията и реда за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности в ИУ-Варна

I. Основание за написване на становището:

1. Заповед на Ректора на ИУ-Варна № РД 06-475/ 03.02.2015 по обявения в „Държавен вестник“, бр.104/16.12.2014 г. конкурс за определяне на научно жури;
2. Решение на първото заседание на научното жури / Протокол № 1/ от 19. 02. 2015 г.
3. Представените изискуеми документи по конкурса, обявен в Държавен вестник, бр.104/ 16.12. 2014 г. като творческа биография, монографичен труд по настоящия конкурс, списък и резюмета на научните публикации; справка за научните и научно- приложните приноси, справка за влиятелност/ цитирания, импакт фактор/, декларации за съавторство; служебни бележки за трудове под печат; справки за учебна натовареност, справка за хорариум на преподаваните учебни дисциплини, справка за ръководство на докторанти и НИД със студенти и др./участия в проекти, завършени специализиращи курсове, проведени специализации, членства в редколегии, международно жури/гр.Бърно, Чехия/ и др.

II. Обобщено представяне на доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова

Доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова получава висше образование ОКС "бакалавър и магистър" в периода 1975-1980 г. в Икономически университет – Варна. До 1989 г. работи в практиката като програмист и проектант. От 1989 г. започва работа като университетски преподавател в Икономически университет – Варна. Защитава докторска дисертация и получава ОНС степен „доктор по икономика“ през 2000 г./ВАК, дипл.№ 26720/. Хабилитира се като доцент през 2003 г./ВАК, Свид.№ 21807/ по научната специалност "Социално управление/ стратегическо управление/" . В периода 2004 – 2011 г. е ръководител катедра и член на Академичния съвет на Икономически университет. Владее английски, немски и руски езици.

Междувременно доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова активно участва в специализации и обучения в различни университети и организации в страната и чужбина /Великобритания и Ирландия: „Нотингам Трент“ – 1994 г., "Лутън"- 1996 г., „Лимерик"-1996 г.; Португалия: "Брага"- 1996 г.; Нидерландия: Свободен университет, Амстердам-2000 г.; Икономически университет, Варна -2014 г., Съюз на учените в България и др. Участва в обученията на млади асистенти в курсове „Дидактика на обучението" по дисциплината "Иновационни методи – казус и ролеви игри".

Преподавателската дейност на доц.д-р Цвета Йорданова Зафирова включва четенето на лекции пред студентите на Икономически университет - Варна в ОКС "бакалавър" и ОКС "магистър", съответно с учебна натовареност за 2013/2014 г. от по 420 редуцирани часове в редовна и в задочна форма на обучение. Тя е титуляр на дисциплините "Стратегическо управление", „Управление на публичния сектор", „Международен мениджмънт", "Теория на управлението" както и на дисциплините "Българският бизнес в ЕС", и Европейски политики и институции"/ справки за учебна натовареност/. Автор е на 13 учебни програми за ОКС "бакалавър" и ОКС "магистър", включително и за Центъра за продължаващо обучение на Икономически университет – Варна и за Русенски университет "Ангел Кънчев". Участва в написването на 11 учебници и учебни помагала по основни и профилиращи дисциплини в професионалното направление 3.7 "Администрация и управление".

Като хоноруван преподавател към Центъра за продължаващо обучение при Икономически университет – Варна е научен ръководител и води лекционни курсове в специализациите „Мениджмънт и маркетинг", „Здравен мениджмънт" и „Икономика на здравеопазването".

Доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова осъществява научно ръководство на 6 докторанта, от които двама са защитили и един е в процедура за защита. Ръководила е дипломните разработки на 150 магистри и 35 бакалаври.

III. Оценка на научните трудове на доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова

В конкурса за заемане на академичната длъжност ”професор ” доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова се представя със завиден общ брой научни публикации – 109 с общ обем от 3866 страници, от които 19 публикувани в чужбина и 18 в реферирани издания. Структурата на публикациите е както следва: 7 монографии, 8 студии, 41 статии 37 научни доклади, 11 учебници и учебни помагала / 1550 с./ и други – 5 броя. От всички публикации, броят на тези, пряко свързани с настоящия конкурс е 65 с обем от 2840 с., от които 2061 с. в самостоятелни трудове. В структурно отношение публикациите по конкурса за „професор” включват: самостоятелен монографичен труд”Стратегически аспекти в управлението на организационни кризи”, изд. „Наука и икономика”, 2014 г./481с./, още 3 монографии и студии, 17 научни статии, 16 научни доклади, 3 учебника и 3 броя други.

Публикуваните научни трудове, включително и тези, с които авторът е участвал в национални и международни научни форуми са рецензирани и публикувани от реномирани издателства или в реномирани научни издания, включително с импакт фактор/Journal of Enterprising Culture-IF-0,229/.

Доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова работи активно и по научно-изследователски проекти. Техният брой е общо 10 като в т.ч. се включват един национален, 5 международни / Великобритания, Ирландия, Португалия и Украйна/ и 4 научни проекти на Икономически университет – Варна, на които е и ръководител. С преподавателска и консултантска дейност по Европейски програми участва и в 4 приложни проекти на Варненската търговско-индустриална камара.

Специално внимание заслужава представеният монографичен труд ”Стратегически аспекти в управлението на организационни кризи”, който по наша преценка е изключително ценен поради две причини: защото е първа, мащабна и многопластова публикация по разглежданата проблематика в България и защото се появява в подходящо време – светът се движи от криза в криза, т.е. кризата се превръща в константно състояние. Като научен резултат трудът е издържан като идейно-целенасочено знание, логическа обвързаност на цялото съдържание, критично оценени теоретични позиции и практики, детайлни обяснения с авторов коментар, много добър синтез, ясен научен стил и език.

Монографичният труд е разгърнат на базата на 440 специализирани литературни източници от които 79 на кирилица, 346 на латиница и 15 интернет адреси. В първата част на труда са изведени теоретичните, концептуални въпроси за кризите в контекста на научното знание, същността, типологизацията и формите на проявление на организационните кризи, процесът на организационните кризи, подходите и моделите за управление на организационни кризи. Във втората част се акцентира върху концепция за интегриране на процесите на стратегическо и кризисно управление, в резултат на която се представят интегриран модел за управление на организационни кризи, методически насоки за приложението му, както и стратегически алтернативи за организациите в условията на криза. Особено положителен е фактът, че авторката обръща внимание и на един все по-важен аспект в стратегическото управление – превенцията, т.е. вземането на предварителни мерки за поведението на съответната организация преди „разрязването” на кризата. Този аспект е важен и поради все по-мащабното осъществяване на бизнес във виртуална среда.

Представените научни публикации са лично дело на авторката. Там където тя е съавтор, нейното участие е потвърдено от разделителен протокол.

Общата констатация и оценка за научно изследователската и публикационната дейности на доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова, която може да се направи на база на нейното научно творчество е, че тя е последователен в своите изследвания, отговорен и задълбочен изследовател на актуални, сериозни проблеми, свързани със стратегическото управление и особено стратегическото управление на организационни кризи, управлението на публичния сектор, проблемите на малките и средни предприятия.

Списъкът с публикациите, както и тяхната структура сериозно надхвърлят изискванията на Закона за развитие на академичния състав в Република България, факт в полза на участничката в настоящия конкурс за „професор”.

Справката за цитиранията включва 151/<http://scholar.google.bg/> позовавания, факт, който потвърждава актуалността и публичната потребност от съответните публикации.

IV. Научни и научно-приложни приноси в публикациите на доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова

Запознаването със съдържанието на представените трудове на доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова позволява да ѝ се признае сериозна изследователска работа, свързана с теорията и методиката на стратегическото управление и по-специално стратегическото управление

на организационни кризи, процесите на интернационализация на бизнеса и неговите организационни структури, проблемите на малките и средни предприятия. Специално внимание в изследванията на доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова е отделено на проблемите и стратегическото управление на публичния сектор, по-конкретно в областта на здравеопазването, културата и образованието. Предлагат се разширено знание и възможни практико-приложни решения по въпросите на стратегическото управление при организационни кризи / 1.1; 30.21; 32.23; 55.23; 54.22 и др./ за повишаване на международната конкурентоспособност, включително чрез усъвършенстване на методиката за оценяването ѝ / 3.2; 39.7;48.16/. Приносите в публикациите на доц.д-р Цвета Йорданова Зафирова са добра научна база за предприемане на стратегически управленски действия за решаване на съществуващи проблеми в организациите, а още по-точно за недопускането им.

V. Бележки и препоръки

Представените научни трудове не предполагат сериозни бележки и препоръки. Те са издържани в съдържателно, методично и стилово отношение. Може да се препоръча на автора, доц.д-р Цвета Йорданова Зафирова да фокусира вниманието си към по-нататъшно разгръщане на изследвателската работа в проблемните сфери на стратегическото управление на организациите при кризи, особено на поведението на организациите във виртуална среда както и на българските организации, сфера, в която тя вече има определени постижения.

VI. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

1. Кандидатът по настоящия конкурс за заемане на академичната длъжност” професор” доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова, с представения монографичен труд” Стратегически аспекти в управлението на организационни кризи” и останалите научни трудове, отговаря на всички изисквания за заемане на академичната длъжност ” префесор”, съгласно действащите нормативни документи;

2. Научните и научноприложните приноси, които се съдържат в научната продукция на доц.д-р Цвета Йорданова Зафирова както и осъществяваната от нея активна преподавателска работа я представят като завършен, много добре подготвен преподавател и научен работник със свой принос в науката и научно-приложните решения за бизнес организациите и публичната сфера;

3.Изхождайки от изложеното по-горе, с пълна убеденост предлагам на уважаемите членове на научното жури да дадат своя положителен вот и

предложат на Факултетния научен съвет при факултет "Управление" на Икономически университет - Варна да избере доц. д-р Цвета Йорданова Зафирова за заемане на академичната длъжност "професор" за областта на висше образование 3." Социални, стопански и правни науки", професионално направление 3.7" Администрация и управление" по научната специалност "Социално управление/ стратегическо управление/".

17.03.2015
Варна

Подпис:

(и)
/ проф. д-р Св. Ракаджийска/